30. פרשת קדושים. דבר תורה סביב שולחן השבת.

כתוב בפרשתנו: לֹא תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ. במילים אחרות, אל תספר לשון הרע.

סביב הפסוק הזה, מסופר בספר שמואל (ש״א כ 35-36) שיהונתן, בנו של המלך שאול, אהב את דוד אהבת נפש, והודיע לו שאביו מתכוון להרוג אותו, אבל עדכן אותו ברמז. כך כתוב: וַיְהִי בַּבֹּקֶר, וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד, וְנַעַר קָטֹן עִמּוֹ. וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ: רֻץ מְצָא נָא אֶת הַחִצִּים אֲשֶׁר אָנֹכִי מוֹרֶה ... כלומר נקבע על ידי שניהם שיודיע יהונתן לדוד בזמן, במקום, ובסימנים מה תהיה כוונת המלך כלפי דוד: אם יירה את החץ מעבר לנער, סימן שדוד חייב לברוח במהרה וכך היה.

ולכאורה, שואל הגאון מווילנה זצ״ל, מכיוון שרצה להודיע לדוד על כוונת אביו, מדוע נזקק לסימן החצים? אין דבר העומד בפני פיקוח נפש! הרי כתוב בתורה וָחַי בָּהֶם! במקרה הזה, הייתה מצווה להודיע לדוד במפורש על כוונת שאול, ואין כאן איסור לשון הרע.

לומדים מכאן, אומר הגאון, כי אפילו במקרה שמותר לדבר לשון הרע, חייבים לצמצם ולומר בדרך רמז, ולא יוציא הדברים בפיו ...

שבת שלום ומבורך.